

không còn mặn mà, nhân có ông anh họ bên vợ là tổng giám đốc một tổng công ty xuất nhập khẩu thủy sản rủ ra ngoài làm ăn, thế là ông xin chuyển ngành.

Ông bỗng nhớ lại, thời mới ra trường đã một lần được cầm bộ hồ sơ giống như thế này và ngẫu nhiên biết được một bí mật từ cái “hộp đen” ngày ấy. Đó là chuyện của gần bốn mươi năm trước. Ông từ trường dạy nghề chuyển về nơi công tác mới là Viện Nghiên cứu thủy sản. Họ viết gì trong đó? Chàng kỹ sư 24 tuổi Doãn Quỳnh tò mò, cầm bộ hồ sơ từ phòng tổ chức hành chính trường dạy nghề về phòng riêng, cẩn thận khóa trái cửa, rồi khẽ khàng lấy ngón tay trở nhúng vào đáy cặn cốc nước quét nhẹ một lượt đường dán có đóng dấu niêm phong và để dành bóc mép phong bì. Bí mật là ở cuốn học bạ thời phổ thông, lần đầu tiên chàng được mở xem. Bất cứ học sinh phổ thông nào vào đại học, thì học bạ là thứ hồ sơ trọng yếu nhất được gửi đi từ ty giáo dục địa phương, rồi khi tốt nghiệp ra trường, nó nằm lại trong bộ hồ sơ cán bộ chuyển về nơi nhận việc đầu đời. Thầy chủ nhiệm lớp 10 A phê trong học bạ của chàng: “Học lực tốt. Nhiều cố gắng về cuối năm. Hạnh kiểm tốt”. Trang cuối giành hiệu trưởng kết luận. Có biết bao học trò mỗi khóa, thường thì hiệu trưởng chỉ phóng bút ghi thâu dòng chữ “Đồng ý!” hay “Nhất trí với giáo viên chủ nhiệm” ký, đóng dấu. Nhưng cuốn học bạ của chàng lại có hẳn một dòng phê chất chúa: “Ý thức tổ chức kỷ